

H. F. BIELING.

Bieling is een jonge zoeker; na het impressionisme, niet daaruit voort-gekomen: — die in deze kunst meer technische vaardigheid dan innerlijke bewogenheid ziet; niet voelt, dat in haar het vervluchtigde oogenblik uit de natuur, dank zij een aanschouwen, dat een doorschouwen is, een hartstochtelijk doorvoelen, tot vastgehouden schoonheid wordt; aan wiens kunstdrang ook het luminisme niet voldoet; voor wien de groote lijn, de bouw der dingen, daarin te zeer is verwaarloosd.

Zijn zoeken wil het tegenovergestelde van wat de Marissen, Breitner, Van Rijsselberghe tot groote kunst heeft bezielt. Hij voelt zich van een anderen tijd; hij is onder andere invloeden opgegroeid; zijn voelen en zijn denken verschillen en behoeven een anderen vorm van uiting. Schelfhout en Leo Gestel kan men hier te lande als voorgangers aanwijzen.

Meer met den geest dan met de oogen te leven; aan de gedachte voedsel te geven door de vizie — dus aldoor de gedachte het eerst. Is of blijft men hiermee schilder? Zoekende naar den bouw der dingen; er naar strevend dezen krachtig te doen uitkomen; minder intens ziende dan de impressionisten, vinden zij hun compositie niet, zooals dezen; maar concipieeren haar, geleid door den geest. Tot de dingen, welke zij wenschen uit te drukken, behooren de groei-kraft, de beweging, het verglijden van het licht; en zij trachten dit te doen door middel van in elkaar schuivende kleur-vlekken, die hun werk vaak onrustig maken.

Men wil den indruk van de natuur ver-

geestelijken; uiting geven aan iets als innerlijke aanschouwing, als gezuiverd, beheerscht gevoel: — werk van bezonnenheid tracht men te leveren in overwogen vormgeving van lijn en kleurvlekken.

Voor een tentoonstelling in den huize Van Hasselt te Rotterdam heeft Bieling, met zijn vriend M. J. Richters een catalogus samengesteld, in welks voorrede men van dit streven naar vormgeving ziet gewag gemaakt en waaruit ik nog deze woorden aanhaal: „ook in de schildering van

den mensch is het doel, het innerlijke in zijn kenmerkende hoedanigheden naar voren te brengen.” De hier gereproduceerde, met potlood geteekende fijne kop, is die van een denker. Voor het besef van den teekenaar heeft hij met dezen werktrant, meer dan in een gewone teekening, het innerlijke in het uiterlijke aanschouwelijk gemaakt. De in een gelaat zooveel betekenende oogen en zelfs de oogleden en eigenlijk ook de neus zijn gewoon geteekend: de starende uitdrukking der oogen

H. F. BIELING, PORTRET VAN EEN VRIEND.

denker te zijn: er is iets in van nadenken of van teleurstelling of van weemoed; en dit alles is gewoon weergegeven, doch aan kin en wangen en voorhoofd en verderen schedel is gewerkt met verschuivende vlakken, waarbij men denkt aan de afbeelding van een in hout gesneden kop; en hiermede is voor het besef van den teekenaar het fijne geestesleven, dat woelt in het brein van den afgebeelde, krachtig gegeven.

Een groote zwart-krijtteekening, *M o n d s c h e i n - S o n a t e* getiteld, stelt een

pianist aan het klavier voor. Als elk ander schilder, die uitsluitend dat maakt, waardoor zijn oogen getroffen worden, heeft Bieling den schoonheidsindruk ondergaan van het zwarte instrument met de blanke muziekbladen, van den zwarten kop van den musicus boven de zwarte jas; doch d a a r b i j heeft hij aanschouwd de beweging van armen en handen, het vastgrijpen in de toetsen; en dit geziene was hem meer, daar hij hier vond de gedachte. Door het verschuivende in de teekening hiervan, wordt de hoofdaandacht hier vastgegrepen; gaat bezieling en stuwkracht hier van uit, voelt men dat een geestelijke strooming door deze ledematen gaat, zielvoller, levendiger dan mogelijk ware bij een gewoon naturalistische teekening. De stroomingen en woelingen van de muziekklanken zijn zichtbaar in de ruimte. Zoo is deze teekening een waarlijk schoone uiting van dit nieuwe streven, dat de vizie geenszins verloochent, doch er niet genoeg aan heeft.

Bieling heeft in een vroegere periode aquarellen van cactussen gemaakt, waarin uitsluitend naar het karakter dezer zonderlinge planten gezocht werd. Hierna is hij naar stijl gaan zoeken. Vervolgens met liefde tot de natuur teruggekeerd, met behoud van wat hij aan stijl verkregen had. Zijn landschappen van den allerlaatsten tijd hebben een schoone rust; het harde gaat eruit. Te Hillegersberg, hoe dicht bij Rotterdam, vond hij stilte en liefelijke dorpscheit genoeg, om kalmte te krijgen. De boomen- en bloemenrijke tuintjes liggen er als in het water; aan alle kanten zijn slooten, en er bij of er achter de groote plassen.

Voor moes-, doch ook voor bloementuinen, is overal met ruimte gewoekerd; zoo vindt men hier dikwijls een weelde van kleuren en daarbij het karakteristieke van kleinheid en dikwijls van ouderwetschheid. Blond helder zonlicht, teeder en vriendelijk, schijnt in de tuinen van deze stille buitenhuizen, die zelf diep-gedoken onder de boomen zich verschuilen. In de frissche groene grasperken rijzen de rhododendronperken; kamperfoelie omwindt het netwerk, waarlangs de bloeiende trossen zich dicht opeengedrongen slingeren, de geurige kelkjes naar

het licht gekeerd, en kleine lage planten kleuren er weelderig langs de paden.

Bij een donkeren hoek onder de boomen, worden de statig hoog-opspruitende lupinatrossen als het ware omschudt door die diep-donkere schaduw er achter; vriendelijk lachen daarvoor de geeltjes van de Oost-Indische kers.

In verscheidene van deze dingen heeft Bieling de vizie van de natuur krachtig en intens, zuiver weergegeven, zoodat het brok natuur voor ons leeft in frissche bloeien groei- en zonne-

H. F. BIELING, PORTRET VAN EEN DAME.

kracht, levensecht.

In de figuur-doeken heeft hij nog niet de harmenie bereikt. Hevig spreekt er de drang om de gedachte te uiten, en de fantazie hierin ontwikkeld, de verwerking van de gedachte, het innerlijke, met het plastische, het zichtbare, is als geheel, als compositie nog niet evenwichtig; m.a.w. de dingen zijn schooner gedacht dan gegeven.

* * *

Bieling, Rotterdammer van geboorte, is